

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РІШЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

16 листопада 2017 р.

м. Львів

№ 47 р/к

справа № 1-07-30/2017

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Розглянувши матеріали справи № 1-07-30/2017 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції Дублянською міською радою в особі виконавчого комітету (адреса: вул. Студентська, 5, м. Дубляни, Львівська область, 81381) (далі у описово – мотивувальній частині рішення – Виконком) та подання з попередніми висновками службовців Відділення від 11.09.2017 № 91/1пв (далі – подання)

ВСТАНОВИЛА

I. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ.

- (1) Згідно з розпорядженням адміністративної колегії (далі - Колегія) Львівського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) від 19.05.2017 № 30 рп/к розпочато розгляд Справа щодо Дублянської міської ради в особі виконавчого комітету (адреса: вул. Студентська, 5, м. Дубляни, Львівська область, 81381) (далі – Виконком).

II. ОБСТАВИНИ СПРАВИ.

- (2) Справа розпочата за результатами розгляду заяв фізичних осіб (*інформація з обмеженим доступом*) (адреса: (*інформація з обмеженим доступом*), м. Дубляни, 80381) і (*інформація з обмеженим доступом*) (адреса: (*інформація з обмеженим доступом*) м. Дубляни, 80381) щодо питання встановлення тарифів на послуги з централізованого водопостачання та водовідведення, що надаються Львівським Національним аграрним університетом (далі – Університет) у м. Дубляни Жовківського р-н. Львівської обл.
- (3) Законом України «Про житлово - комунальні послуги» визначено основні засади організаційних, господарських відносин, що виникають у сфері надання та споживання житлово - комунальних послуг між їхніми виробниками, виконавцями і споживачами, а також їхні права та обов'язки.

Статтею 7 Закону України «Про житлово - комунальні послуги» до повноважень органів місцевого самоврядування у сфері житлово - комунальних послуг належить, зокрема, встановлення цін/тарифів на житлово - комунальні послуги відповідно до закону.

Статтею 9 Закону України «Про житлово - комунальні послуги» визначено, що контроль за дотриманням стандартів, нормативів, норм, **порядків і правил у сфері житлово-комунальних послуг здійснюють** центральні органи виконавчої влади та інші уповноважені на це органи виконавчої влади, а також **органи місцевого самоврядування відповідно до їхніх повноважень**.

Згідно з частиною 2 статті 31 Закону України «Про житлово - комунальні послуги» виконавці/виробники здійснюють розрахунки економічно обґрунтованих витрат на виробництво (надання) житлово-комунальних послуг **і подають їх органам, уповноваженим здійснювати встановлення тарифів**.

Згідно з частиною 1 статті 11 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» виконавчими органами міських рад є їх виконавчі комітети.

Згідно з статтею 28 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до **власних (самоврядних) повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать, встановлення в порядку і межах, визначених законодавством, тарифів на побутові, комунальні** (крім тарифів на теплову енергію, централізоване водопостачання та водовідведення, перероблення та захоронення побутових відходів, послуги з централізованого опалення, послуги з централізованого постачання холодної води, послуги з централізованого постачання гарячої води, послуги з водовідведення (з використанням внутрішньобудинкових систем), які встановлюються національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг), транспортні та інші послуги.

- (4) Відділення надало Університету вимоги про подання інформації від 22.03.2017 № 13/03-172 і від 12.04.2017 № 13/03-210.

За результатами аналізу поданої Університетом інформації (листи від 05.04.2017 № 01-31-15-491 і від 24.04.2017 № 01-31-15-557) на вищевказані вимоги встановлено, що:

- а). надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення споживачам м. Дубляни здійснює Університет на підставі ліцензії Львівської обласної державної адміністрації 30.05.2011 серія АВ № 518456;
- б). рішенням Виконкому від 08.02.2017 № 7 «Про затвердження тарифів на послуги з централізованого водопостачання та водовідведення, які надаються ЛНАУ» (далі у описово – мотивувальній частині – Рішення № 7) затверджено тарифи на послуги з централізованого водопостачання та водовідведення, які надаються Університетом:
- з приладами обліку: водопостачання - 10,67 грн./м³ (з ПДВ), водовідведення – 9,15 грн./м³ (з ПДВ), а також для інших споживачів – підприємців, організацій і т.п.; полив садових та присадибних ділянок (для ділянок площею 100 м. кв.) норма витрати води 1,8 м³ – 19,07 грн. (з ПДВ);
 - без приладів обліку - водопостачання - 10,60 грн./м³ (з ПДВ), водовідведення – 9,07 грн./м³ (з ПДВ), а також для інших споживачів – підприємців, організацій і т.п.;
 - для мешканців с. Малі Підліски, вул. (інформація з обмеженим доступом) та с. Ситихів, для господарсько-побутового обладнання - 10,60 грн./м³ (з ПДВ) водопостачання.

- (5) Розрахунок тарифів на послуги з централізованого водопостачання та водовідведення здійснюється суб'єктом господарювання відповідно до Порядку формування тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01.06.2011 № 869 (далі – Порядок № 869), який визначає механізм формування тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення для суб'єктів природних монополій та суб'єктів господарювання на суміжних ринках, які проводять господарську діяльність з централізованого водопостачання та водовідведення.

За результатами аналізу наданих Університетом розрахунків собівартості послуг з водопостачання та водовідведення згідно з порядком формування тарифів на послуги централізованого водопостачання та водовідведення на 2017 рік (з приладами обліку/без приладів обліку) встановлено, що дані розрахунки проведено з порушенням норм Порядку № 869 у частині пропорційного розподілу таких статей витрат:

- змінні загальновиробничі та постійні розподілені загальновиробничі витрати розподіляються між видами діяльності пропорційно прямим витратам;
- адміністративні витрати розподіляються між видами діяльності пропорційно виробничій собівартості;
- витрати на збут послуг з централізованого водопостачання та водовідведення розподіляються між видами діяльності пропорційно виробничій собівартості.

Окрім вищенаведеного, Університетом при проведенні розрахунку тарифів на послуги з централізованого водопостачання та водовідведення до складу загальновиробничих витрат (загально-змінних та розподілених) включено витрати на оплату послуг та оплату газопостачання, до складу витрат на збут (на надання послуг з водопостачання та водовідведення/з приладами обліку/, включено «витрати на обслуговування і перевірку будинкових приладів обліку, що знаходяться на балансі комунального підприємства».

Зазначаємо, що Порядком № 869 визначено, що до складу витрат на збут включаються витрати, зокрема, **на проведення планових періодичних перевірок, обслуговування і ремонт квартирних засобів обліку холодної води**, у тому числі їх демонтаж, транспортування та монтаж після перевірки, розпломбування та опломбування, а також витрати на формування обмінного фонду квартирних засобів обліку холодної води, або **витрати на періодичну перевірку, опломбування, обслуговування та ремонт (включаючи демонтаж, транспортування і монтаж) засобів обліку води, які є власністю ліцензіата**, до складу змінних загальновиробничих та постійних розподілених загальновиробничих витрат – включення витрат на оплату послуг з газопостачання - не передбачено.

Тобто, Університетом розрахунки тарифів на послуги з централізованого водопостачання та водовідведення проведено без дотримання норм Порядку № 869.

Отже, Виконкомом прийнято Рішення № 7, яким затверджено тарифи на послуги з централізованого водопостачання і водовідведення для Університету без дотримання норм Порядку № 869.

- (6) Рішенням № 7 затверджено:

- полив садових та присадибних ділянок (для ділянок площею 100 м. кв.) норма витрати води $1,8 \text{ м}^3$ – 19,07 грн.(з ПДВ);

- для мешканців с. Малі Підліски, вул. (інформація з обмеженим доступом) та с. Ситихів, для господарсько - побутового обладнання - 10,60грн/м³ (з ПДВ) водопостачання.

Відділення у вимозі від 12.04.2017 № 13/03-210 вказало на необхідність подання копії нормативного документа, яким затверджено нормативи питного водоспоживання для споживачів послуг з централізованого водопостачання та водовідведення.

Університет подав Норми води згідно БНіП 2.04.01-85 та додатком № 3 до Правил користування системами комунального водопостачання та водовідведення в містах і селах України для внутрішнього водопостачання та каналізацій будинків, а також ведення підсобного господарства та колективного садівництва і городництва в м. Дубляни, селі Ситихів та селі М. Підліски, які затверджені головою виконкому Дублянської міської ради М. Скорик (далі - Норми).

Норми за своєю природою є відображенням додатку № 3 Правил користування системами комунального водопостачання та водовідведення в містах і селах України, які були затверджені наказом Державного комітету України по житлово - комунальному господарству від 01.07.1994 № 65, що зареєстровані в Міністерстві юстиції України 22.07.1994 за № 165/374, **які втратили чинність** на підставі наказу Міністерства з питань житлово – комунального господарства України від 27.06.2008 № 190, що зареєстрований в Міністерстві юстиції України 07.10.2008 за № 936/15627.

Зазначаємо, що Порядок розроблення та затвердження нормативів питного водопостачання, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 25.08.2004 № 1107 (далі у описово – мотивувальній частині - Порядок № 1107) передбачає:

- у пункті 3, що перегляд нормативів питного водопостачання здійснюється один раз на три роки, а у разі необхідності допускається їх достроковий перегляд;
- у пункті 4, що нормативи питного водопостачання у конкретному населеному пункті розробляються та науково обґрунтовуються згідно з **Методикою визначення нормативів питного водопостачання населення спеціалізованими науково-дослідними організаціями на замовлення органів місцевого самоврядування** та затверджуються ними після погодження з місцевими органами виконавчої влади з питань охорони здоров'я, охорони навколишнього природного середовища та водного господарства.

Отже, Виконкомом легітимізовано нарахування Університетом плати за послуги з централізованого водопостачання та водовідведення споживачам м. Дубляни, с. Малі Підліски та с. Ситихів із застосуванням нормативів питного водопостачання, які на даний час не співвідносяться із діючим правовим регулюванням.

- (7) Відділення листом від 19.05.2017 № 13/03-807 надіслало Виконкому копію розпорядження Колегії від 19.05.2017 № 30 рп/к, на яке Дублянська міська рада листом від 08.08.2017 № 836 повідомила Відділенню такі відомості: **«Виконавчим комітетом Дублянської міської ради 06 липня 2017 року № 57 прийнято рішення «Про затвердження тарифів на послуги з централізованого водопостачання та водовідведення, які надаються абонентам ЛНАУ» із врахуванням того, що Львівський національний аграрний університет надав розрахунки відповідно до вимог Порядку № 869, взявши до уваги зауваження Львівського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (копія рішення додається).**

Щодо розроблення та затвердження нормативів питного водопостачання повідомляємо, що вказане питання розглядатиметься виконавчим комітетом Дублянської міської ради на черговому засіданні. Враховуючи, що міська рада виступатиме замовником щодо розроблення нормативів питного водопостачання для споживачів м. Дубляни, с. Малі Підліски та с. Ситихів, наразі вишуковуються кошти для здійснення такого замовлення.

Про здійсненні заходи буде повідомлено додатково».

(8) Дублянська міська рада листом:

- від 03.10.2017 № 13/03-505 подала інформацію про вжиті заходи щодо розроблення та затвердження нормативів питного водопостачання для споживачів м. Дубляни;
- від 12.10.2017 № 1022 повідомила, що: «... Враховуючи, що міська рада виступатиме замовником щодо розроблення нормативів питного водопостачання для споживачів м. Дубляни, на сьогодні в бюджеті Дублянської міської ради на 2017 рік не має коштів для фінансування розроблення нормативів питного водопостачання через низьку фінансову спроможність та зменшення надходжень до бюджету.

Зважаючи на вказане, фінансування розроблення нормативів питного водопостачання для споживачів м. Дубляни можливе при формуванні бюджету на 2018 рік, про що, а також про прийняті рішення Дублянська міська рада повідомлятиме додатково».

(9) Виконком не подавав заперечень на подання.

(10) Тобто, дії Виконкому у частині тарифів на послуги з централізованого водопостачання та водовідведення для споживачів м. Дубляни, с. Малі Підліски та с. Ситихів, які надаються Університетом, без дотримання Порядку № 869 припинені.

III. КВАЛІФІКАЦІЯ ДІЙ ТА ВИСНОВКИ.

(11) Згідно з статтею 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції» забороняються дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно - господарського управління та контролю (колегіального органу чи посадової особи), що полягають у схиленні суб'єктів господарювання, органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно - господарського управління та контролю до порушень законодавства про захист економічної конкуренції, створенні умов для вчинення таких порушень чи їх легітимації.

(12) Легітимація порушень законодавства про захист економічної конкуренції передбачає підтвердження правомірності діянь суб'єкта господарювання (для прикладу: зловживання монополієм (домінуючим) становищем на ринку шляхом застосування необґрунтованих тарифів на послуги з централізованого водопостачання і водовідведення, що може ущемити інтереси споживачів та яке було б неможливим за умови існування значної конкуренції на ринку внаслідок наявності у споживача можливості вибирати між кількома продавцями та неможливості окремого суб'єкта господарювання визначати умови обороту товару на ринку (частина 1 статті 13 та пункт 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції»)).

(13) Дії Виконкому щодо прийняття рішення № 7, яким затверджено тарифи на послуги з

централізованого водопостачання та водовідведення для споживачів м. Дубляни, с. Малі Підліски та с. Ситихів, які надаються Університетом, без дотримання Порядку № 869 та затвердження Норм без дотримання Порядку № 1107, свідчать про порушенням законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді легітимації порушення законодавства про захист економічної конкуренції, яке передбачене статтею 17 і пунктом 7 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

- (14) Враховуючи вищенаведене, на підставі статей 3, 12, 12-1, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статті 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пункту 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, що затверджене розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р та зареєстроване у Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 (із змінами), пункту 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (Правила розгляду справ), що затверджені розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 № 5, яке зареєстроване у Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (із змінами)

КОЛЕГІЯ ПОСТАНОВИЛА

- I. Визнати, дії Дублянської міської ради в особі виконавчого комітету щодо прийняття рішення від 08.02.2017 № 7, яким затверджено тарифи на послуги з централізованого водопостачання та водовідведення для споживачів м. Дубляни, с. Малі Підліски та с. Ситихів, які надаються Університетом, без дотримання Порядку формування тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01.06.2011 № 869 і затвердження Норм без дотримання Порядку розроблення та затвердження нормативів питного водопостачання, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 25.08.2004 № 1107, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді легітимації порушення законодавства про захист економічної конкуренції, яке передбачене статтею 17 і пунктом 7 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції».
- II. Зобов'язати Дублянську міську раду в особі виконавчого комітету протягом 4 місяців з дня отримання рішення вжити відповідні заходи щодо розроблення та затвердження в установленому законодавством порядку нормативів питного водопостачання для споживачів.

Згідно з частиною 1 статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у разі незгоди з рішенням, відповідач може оскаржити рішення повністю або частково до Господарського суду Львівської області у двомісячний строк з дня одержання рішення.

Голова Колегії

Р. Лещишин